

י"ט אדר ב' ה'תשע"ד 21.3.14

מגזין מס' 272

שבת פרשת שמייני/פרה

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב



הפתיח הלבוי

קדש עצמך במותר לך

החסיד ר' מרדכי מהורודוק סיפר: הפתגם הראשון ששמענו מרבינו הזקן (בעל התניא) כשבאנו למקום מושבו בליאזנא היה: **"האסור - אסור, והמותר - מותר"**. היינו, שאפילו בדברים שמותרים על פי תורה, כל מה שהאדם כובש יצרו ומקדש עצמו, ומתכוון בזה לבטל עצמו לעבודת ה' - הרי שמקדושה זו נמשכת קדושה עליונה על האדם למטה, לסייעו סיוע רב ועצום לעבודתו יתברך. וזה שאמרו רז"ל "אדם מקדש עצמו מעט למטה, מקדשים אותו הרבה מלמעלה" (תניא סוף פרק כ"ז). כשלש-ארבע שנים עבדנו בזה עד שהבאנו אופן זה בעניני חיינו, ורק אז נכנסנו ליחידות (מפגש חיבור אישי ופנימי בין חסיד לרבו) לשאול דרך בעבודה.

(מעובד על פי ה'יום-יום' כ"ה אדר ב')

לוח שיעורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

יום	עיר	כתובת	שעה	הערות	איש קשר
חמישי י"ח אדר ב' 20/3/14	ירושלים	'שמיא' נחלאות, רח' עזרא רפאל 25 (ליד אגריפס)	20:30	שיעור שבועי	ברלה קרומבי 054-9-457-145
ראשון כ"א אדר ב' 23/3/14	קרית אונו	בית הכנסת חב"ד רח' יהואש 10	20:00	שיעור שבועי	חיליק 054-6-924-770
שלישי כ"ג אדר ב' 25/3/14	תל אביב	'ממעל ממש' רח' המלך ג'ורג' 15	20:30	שיעור שבועי	חנוך וינר 054-770-88-57
רביעי כ"ד אדר ב' 26/3/14	פתח תקוה	רח' פינחס חגין 7 כפר גנים (מאחורי קניון גנים)	21:30	אחת לשבועיים	סיגל 050-6-255-376 רצוי sms
שני כ"ט אדר ב' 31/3/14	באר שבע	בית הכנסת על שם קדושי אשוויץ רח' אברהם אבינו 2	20:30	אחת לשבועיים	אריאל רזנטל 054-472-49-06
רביעי ב' ניסן 2/4/14	זכרון יעקב	אולם תכלית (מתנ"ס זכרון) דרך אהרן 4	20:30	אחת לשבועיים	שלומי 054-2-163-648
אירועים מיוחדים בחודש ניסן					
חמישי י' ניסן 10/4/14	חולון	ביה"כ "היכל שלמה" רח' הגבעול 1 (שכונת תל גיבורים)	20:30	חד פעמי	שלום קצב 053-5-269-151

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו

יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.



פרה אדומה

בקריאת התורה שבשבת זו (התלויה ב"שבת החודש" ולעולם תחול בשבת שלפניה) קוראים בנוסף לפרשת השבוע גם את פרשת 'פרה אדומה'. פרשה זו עוסקת בטהרה מטומאת המת על ידי אפר הפרה האדומה. בפנימיות התורה מבואר ענינה של 'טומאת מת' בנפש האדם, היא תחושת 'היפך החיים' הנגרמת מן המגע עם אותם ענינים שליליים, מבית ומחוץ, היוצרים 'מחיצה של ברזל' בין ישראל לאביהם שבשמים. וכשם שטהרת אפר פרה האדומה היא בבחינת 'חוקה' שלמעלה מטעם ודעת, כך גם עבודת האדם לטהר עצמו מענינים של 'היפך החיים', גם היא אינה אלא בדרך קבלת עול ומסירות נפש שלמעלה מטעם ודעת.

פרה אדומה - כללות התורה

מבואר בחסידות כי הטעם לכך שפרשת פרה נקראת "זאת חוקת התורה" (ולא "זאת חוקת הפרה") הוא משום שמצות פרה אדומה מייצגת את כללות התורה. במצוה זו משתקף בגלוי ענין ה'רצוא ושוב', עליו מיוסדת כללות עבודת התורה והמצוות.

מעשה הפרה כלול משני ענינים:

א. שריפת הפרה לאפר.

ב. "ונתן עליו מים חיים אל כלי". את האפר ערבו במים, ומזה היזו על הטמא מת כדי לטהרו.

שני ענינים אלו בעבודת האדם הם שני הקווים 'רצוא ושוב' - העלאה והמשכה:

א. שריפת הפרה על ידי האש היא תנועה של 'רצוא' (העלאה) - כפי שאש נמשכת בטבעה מלמטה למעלה, ולולא הדבר הגשמי בו היא נאחזת (פתילה וכו') היתה האש עולה למעלה אל שורשה ביסוד האש.

ב. המים הם בתנועה של 'שוב' (המשכה) - מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, שלא כאש שנמשכת תמיד

למעלה. וכשנמצאים המים במקום מישור (במקום הנמוך), עומדים הם במקומם (בהתיישובות). וכדי להיטהר (על ידי פרה אדומה) זקוקים לחיבור שתי התנועות יחדיו.

וזהו הטעם לכך שמצות פרה אדומה היא "חוקת התורה" (כללות התורה), כי על יסוד שתי תנועות אלו של 'רצוא ושוב', העלאה והמשכה, עומד כל עיקר התורה והמצוות. על היהודי להעלות עצמו וחלקו הגשמי בעולם ולהתכלל באלוקות על ידי תנועת ה'רצוא' שבאהבה כרשפי אש. וזהו שכתוב "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". עליו להקריב עצמו כקרבן לה' (קרבן - לשון קירוב כל הכוחות והחושים), ככתוב "אדם כי יקריב מכס קרבן לה'", שבכללות זהו ענין עבודת התפילה.

אמנם יחד עם זה עליו גם להמשיך קדושה ואלקות מלמעלה למטה על ידי:

א. לימוד התורה - מלשון הוראה, שענינה המשכת חכמת ה' אל תוך תודעת האדם. וזהו שנמשלה התורה למים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך.

ב. מעשה המצוות – קיום רצון ה' בפועל, היינו המשכת אור אין סוף לעולם הזה הגשמי.

תכלית הבריאה

זוהי תכלית ירידת הנשמה היהודית לעולם הזה להתלבש בתוך גוף. לחבר על ידי תורה ומצוות את נשמתו הטהורה ("נר ה' נשמת אדם", ש"חפצה וחשקה בטבעה לעלות למעלה לידבק בשורשה ומקורה בחיי החיים הקדוש ברוך הוא") עם גופו שיסודו מעפר (שטבע העפר לרדת למטה).

בעבודתו זו פועל היהודי זיכוך גם בעולם הזה הגשמי. הוא מאיר ומרומם את הארציות ממצבה הירוד ומביאה לתכליתה – 'ארץ', על שם ש"רצתה לעשות רצון קונה" ('רצוא'). וביחד עם זה – ממשיך הוא קדושה בתוך גדריו העולם כפי שהוא עומד במקומו ('שוב'). שזוהי תכלית הבריאה כולה – לקשר ולאחד (על ידי התורה ומצוות, 'רצוא ושוב') את העליון (אלוקות) עם התחתון (גשמיות).

זריזות במתינות

מפרשת פרה, "זאת חוקת התורה", לוקח היהודי את ההוראה ונתנית הכח לעבודת ה'רצוא ושוב' בעניני הקדושה, בעניני הרשות ואף בענינים שלמטה מזה. בכללות, נקודת הענין היא שאל לו לאדם 'לנוח' על מקומו, כי אם להכניס עצמו למגמת יציאה והתעלות מתמדת ('רצוא') ממעמדו ומצבו וטבעו הנוכחי.

אמנם תנועת ה'רצוא' גופא צריכה להיות מאוזנת. יש להישמר מפני קדחתנות יתר (התמכרות ל'חיפוש' ריבוי אורות, ריגושים וחוויות תוך הזנחת זיכוך התחתון לעשותו כלי לקדושה) המובילה למצבי 'שבירת הכלים'. אמיתת יציאת האדם מגדרו ('רצוא') נבחנת דוקא ביכולתו לרסן עצמו על מנת לפעול על קרקע המציאות באופן של התיישבות ('שוב').

המרבה במשמעת בדרך קבלת עול הוא שזוכה להמשיך קדושה אל תוך גדריו העולם, לרומם על פי תורה, בכמות ובאיכות, את תיפקודו היומיומי ב'סדנת' החיים. ודוקא באופן זה יתעלה האדם מחיל אל חיל.

עבודת ה'רצוא ושוב' – נדרשת בכל מצב ובכל מדרגה ובפרטיות, שינוי הטבע אצל האדם ('רצוא ושוב') הוא בכל אחד ואחד לפי דרגתו ומקומו. הנמצא במצב וטבע של 'שוב' (התיישבות), אפילו כשמדובר ב'שוב' בד' אמותיה של הקדושה (תורה, תפילה ומצוות) – הרי שנדרשת ממנו היציאה ממציאותו בתנועה של 'רצוא' כדי להתעלות לדרגה גבוהה יותר. כולל גם – ה'רצוא' לצאת מד' אמותיו ולעזור ליהודי אחר, כדי לקיים המצוה של "ואהבת לרעך כמוך".

מזה מובן שעבודת ה'רצוא ושוב' צריכה להיות בכל הדרגות. תנועת ה'רצוא' נדרשת לא רק אצל מי שנמצא במצב ירוד (שלגביו מובן מדוע צריך להיות אצלו 'רצוא' להתעלות ממצבו), אלא גם בצדיקים שלא טעמו טעם חטא.

וכמו כן לאידך גיסא: מי שנמצא בדרגה וטבע של 'רצוא' – צריך להיות אצלו (שינוי הטבע) העבודה של 'שוב' באופן של התיישבות ופנימיות. עליו לעסוק בלימוד התורה וקיום המצוות, כולל גם 'שוב' – בבירור חלקו בעולם (ולא שיוצא ידי חובתו על ידי שעושה את השני לשליח על זה – כיון שזהו חלקו, החלק שלו בעולם). על כל אחד ואחת מוטלת האחריות להאיר ולזכך את אשר לפניו, ובפרט שלפעמים ניתן לראות במוחש כי ישנם ענינים ומצבים שרק לו לבדו ניתן הכח לבררם. אולם, לעולם יש לזכור כי גם לאחר שיש לו את ה'שוב' – צריכה להיות אצלו אחר כך תנועת 'רצוא' נעלה יותר, ולאחר מכן 'שוב' נעלה יותר, וכך הלאה בדרך העולה בית א-ל.

הסיפור השבועי

שליח הרפואה

בארמון המלוכה דאגה רבה. הנסיכה הצעירה, בתו היחידה של המלך, חלתה במחלה קשה והרופאים לא מצאו לה תרופה. מלך אלג'יר היה מלא דאגה. כל עניני הממלכה נדחו, ואת מקומם תפסה החרדה לשלום הנסיכה. כרוז יצא מאת המלך כי מי שיביא לידי רפואת בתו יעשירו המלך עושר רב.

באותם ימים, לפני למעלה משש מאות שנה, הגיע לצפון אפריקה הצדיק והמלומד בניסים רבי אפרים אנקאוה. אך בנס ניצל מפרעות הנוצרים בארץ מולדתו, ספרד, לאחר ששלוש קהילות קדושות ומפוארות, טולדו, עיר מולדתו, סביליה וקורדובה, נטבחו ובתי היהודים הועלו באש.

ידו של רבי אפרים נפגעה ושתתה דם, והפורעים חשבוהו למת. כשעזבו, הצליח להימלט, ונדד מעיר לעיר עד שעלה על אוניה שהפליגה למרוקו.

הוא שהה זמן מה במרוקו, ומשם עבר לאלג'יר, לעיר הוניאן. באותם ימים סבלו היהודים מרדיפות השלטונות. נאסר עליהם להתגורר בערים מסוימות, ובהן עיר הבירה אז, תלמסאן.

כאשר נודע על מחלתה המסתורית של בת המלך החליט רבי אפרים כי זו שעת הכושר לקדש שם שמים ברבים, וכך להביא ישועה לבני עמו. הוא ביקש להיפגש עם הקאדי המקורב אל המלך, ולמסור לו כי הוא מוכן לבוא לתלמסאן, ובעזרת ה' יעלה בידו לרפא את בתו.

אחרי ביקורי הרופאים הרבים היו המלך והמלכה מיואשים למדי, והיו מוכנים לתלות את תקוותם בכל

דבר העשוי להביא לבתם רפואה. הצעתו של הרב התקבלה בשמחה והוא הוזמן לבוא לתלמסאן. הרב בא אל הארמון ועמו יהודי שלקח לעוזרו. המלך קיבל את פניו בחום ובכבוד וניגש עמו אל חדרה של החולה. בטרם נכנס שאלו המלך: "האומנם תוכל לרפא את בתי? רואה אני שבאת בלי תיק ואף ספרי רפואה לא הבאת עמך!".

הביט רבי אפרים במלך ואמר: "ה' הוא הרופא כל בשר, והוא ישלח רפואה לבתך. אני הנני שליח בלבד. אולם אחת אבקש ממך – להוציא כל איש מחדר החולה, ואף המלך והמלכה יצאו. רק אני ועוזרי נישאר בחדר".

הסכים המלך לבקשת הרב ויצא והותיר בפנים רק את הרב ועוזרו. הוא והמלכה נותרו מאחורי הדלת, מלאי ציפייה ומתח.

התקרב הרב למיטת הנסיכה וראה כי היא שוכבת בעיניים עצומות ואינה מגיבה לסביבה. הוא הרים את ראשו כלפי מעלה ושפך תפילה חרישית מעומק לבו, שיעשה ה' למען עמו וירפא את בת המלך. לא עברו רגעים אחדים ופתאום זזה החולה ופקחה את עיניה.

מיהר רבי אפרים לפתוח את הדלת וקרא להורים הנרגשים להיכנס. לתדהמתם העצומה פנתה אליהם לפתע הנסיכה וביקשה: "צמאה אני, תנו לי מים!". המלך והמלכה לא ידעו את נפשם מרוב שמחה. הם מיהרו להביא מים לבתם, ובתוך כך בכו וצחקו חליפות ולא האמינו למראה עיניהם.

לאחר שנרגעו קמעה פנה המלך אל רבי אפרים ועוזרו

וביקש מהם להישאר בארמון עד שהחולה אכן תשוב לאיתנה. רבי אפרים נענה לו ונותר בארמון, עוקב אחר מצבה של הנסיכה ומרבה תפילה לשלומה.

כאשר החלימה הנסיכה לגמרי לא מצא המלך מילים להודות לרבי אפרים על מעשה הפלא שחולל. הוא לחץ בחום את ידו של הרב ואמר: "רצוני להעשירך עושר רב ולמלא את כל אשר תבקש ממני. שאל נא מה תבקש".

נשא רבי אפרים אל המלך את עיניו הטהורות והמפיקות חכמה וענה: "אדוני המלך, לעצמי לא אבקש דבר, אולם מבקש אני על אחיי היהודים הנפוצים ברחבי ממלכתך. אנא הסר מהם את המיסים הכבדים שהטלת עליהם. ועוד אבקש מהוד מעלתך, לפתוח לפניהם את עיר הבירה למגורים ואף בשאר ערי הארץ לבטל את האיסורים שאוסרים על מגורי היהודים. בטוח אני כי תראה תועלת רבה מן היהודים בשגשוגה הכלכלי של המדינה".

לא היסס המלך למלא את בקשת הרב. מיד הוציא כרוז המודיע כי מהיום והלאה בטל 'מס הגולגולת' וכמו כן התבטלו שאר המיסים הכבדים שהושתו על היהודים. כמו כן אישר ליהודים בצו מלכותי להתגורר בכל מקום שירצו.

ואילו לרבי אפרים אמר המלך כי מעתה הוא ממנה אותו ליועצו האישי ומבקש כי יבוא ראשון להתגורר בתלמסאן. כמו כן ביקש ממנו להביא עוד משפחות של יהודים לעיר הבירה, והוא יהיה רבם ומורה דרכם.

נס רפואתה של בת המלך התפרסם ברחבי הממלכה, ושמו של רבי אפרים נישא בפי יהודים ושאינם יהודים כאחד בהערצה רבה.

עוד סיפורי נפלאות רבים נקשרו בשמו והוא נודע כ'מלומד בניסים'. בעיר תלמסאן הקים רבי אפרים ישיבה גדולה, ועד מהרה נהפכה העיר לאחד המרכזים הגדולים של יהדות אלג'יר.

אף מצבם הכלכלי של היהודים השתפר והלך. העיר תלמסאן הייתה עיר סחר חשובה ומרכזית, והתערותם של היהודים בחיי המסחר בה תרמה לה מאוד. ועל ידם התפתחו בעיר עסקים רבים, והביאו תועלת הן ליהודים עצמם הן למדינה כולה.

גם ארמון המלך היה פתוח לפני רבי אפרים לכל אשר יבקש, ובכל עת שפנה אל המלך וביקש דבר מה מילא המלך בשמחה וברצון את כל בקשותיו.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!



טל' 052-5675770



רבים.

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד')

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב – 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה – 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת שמיני

חנוכת המשכן

במהלך שבעת ימי המילואים עובד משה במשכן ומלמד את הכהנים את עבודות הקודש. והנה מגיע היום השמיני, הוא ראש חודש ניסן, היום הראשון לחנוכת המזבח על ידי אהרן ובניו הכהנים. משה מזמן את זקני ישראל שייווכחו גם הם לראות כי הצבתם של אהרן ובניו במשמרת הכהונה נעשית על פי דבר ה'.

באותו יום מקריב אהרן קרבנות 'חטאת' ו'עולה' המיוחדים בעבורו, וכן קרבנות חטאת, עולה ושלמים בעבור העם. גם בניו משתתפים בעבודה ועוזרים על ידו. מלבד הקרבנות האמורים, מקריבים הם גם את קרבנות התמיד הנוהגים בכל יום – ערב ובוקר.

בתום עבודתו נושא אהרן את כפיו ומברך את בני ישראל בברכת כהנים המיוחדת: "יברך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחונך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום".

משה ואהרן נכנסים יחדיו למשכן. ולאחר שמשה מלמד את אחיו את סדר הקטרת הקטורת, מבקשים הם מה' שישרה שכינתו על המשכן. בצאתם הם מברכים את העם: "ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו, יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידכם". תפילתם מתקבלת, וכפי שמתאר הכתוב בסוף הפרק "וירא כבוד ה' אל כל העם. ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העולה ואת החלבים, וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם".

מיתת נדב ואביהוא בני אהרן

שניים מבניו של אהרן, נדב ואביהוא, לוקחים מחתות

ובהם קטורת ונכנסים להקטיר במשכן. ואזי: "ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם, וימותו לפני ה'". יש מחכמי ישראל האומרים שמתו משום שהורו הלכה בפני משה רבם, ואחרים אומרים שנכנסו שתויי יין למשכן. על כל פנים, מבואר בפנימיות התורה כי השניים, שהיו ודאי צדיקים, מתו בהיותם שרויים בדרגת התעלות גבוהה הנקראת 'כלות הנפש'. מעידים על כך דברי הניחומים של משה לאהרן: "הוא אשר דיבר ה' לאמור – בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד".

משה קורא לבני דודו – מישאל ואלצפן – ומצוה עליהם להיכנס למשכן, להוציא את גופות נדב ואביהו ולשאתם אל מחוץ למחנה. אהרן ובניו (אלעזר ואיתמר), אינם מורשים לצאת מהמשכן בשל היותם המשרתים בקודש, ועל כן מורה להם משה לבל ינהגו במנהגי אבלות. את מנהגי האבלות יקיימו בני ישראל, וכלשון הכתוב: "ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'".

איסור עבודה (והוראה) בשכרות

אהרן מורה לכהנים כי אסורה בתכלית העבודה במשכן במצב של שכרות. כהן העובד בשכרות חייב מיתה. מפסוקים אלו למדים חז"ל גם בנוגע לאיסור הוראת התורה ופסיקת ההלכה במצב של שכרות.

איסור עבודת כהנים אוננים

התורה מביאה דין ודברים בין משה לבין אהרן ובניו השרויים במצב הנקרא 'אוננות'. 'אונן' הוא קרוב המת בקרבה ראשונה, טרם הקבורה. לאחר מיתת נדב ואביהוא

הפרס, העזנייה, הדאה, האיה, העורב, בת היענה, התחמס, השחף, הנץ, הכוס, השלך, הינשוף, התנשמת, הקאת, הרחם, החסידה, האנפה, הדוכיפת והעטלף. גם החרקים השונים – "שרץ העוף ההולך על ארבע" – אסורים באכילה, מלבד אלו שלהם יכולת ניתור. (כיום מקפידים אנו לאכול רק בעלי חיים הידועים בוודאות כמותרים על פי המסורת שבידינו).

דיני טומאה וטהרה בבעלי החיים ובכלים

בנוסף לבעלי החיים הטמאים הנ"ל שאסורים באכילה ופגריהם טמאים ומטמאים, מונה עוד התורה שמונה שרצים המטמאים במגע: החולד, העכבר, הצב, האנקה, הכוח, הלטאה, החומט והתנשמת. הנוגע בנבלתם הטמאה של בעלי החיים הכשרים יטמא, ולטהרתו יטבול וימתין עד הערב. הנושא אותם מיתוספת בו גם טומאת בגדים, ולטהרת בגדיו יכבסם ויכשירם.

טומאת כלי חרס (שאינם ניתנים לטהרה) חמורה מטומאת כלים אחרים. ועל כן כלי חרס שנגעה בהם טומאה יש לשוברם ולהוציאם מכלל שימוש – "שבירתם היא תקנתם". מאכל שבא במגע עם רטיבות, נעשה מוכשר לקבל טומאה. טהרתם של הטמאים היא על ידי טבילתם במעיין מים חיים או במקוה מים.

בסיום נושא הטומאה והטהרה מדגישה התורה את ענין קדושתם של ישראל: "כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים, והייתם קדושים, כי קדוש אני".

בני אהרן, מתעוררות שאלות הלכתיות באשר להקרבת קרבנות ואכילת בשר הקודשים על ידי כהנים אוננים.

ומפרטת התורה כי הכהנים אסורים לעבוד במשכן כשהם אוננים, מלבד הכהן הגדול שרשאי לעבוד גם כשהוא אונן. כמו כן אכילת בשר הקודשים אסורה על כהנים אוננים, ורק ביום השמיני למילואים, מותרת להם, כהוראת שעה, אכילת הקודשים המיוחדים ליום זה, מלבד שעיר החטאת שאהרן נמנע מלאוכלו בהסכמת משה.

בעלי חיים, נבראי המים, בעלי כנף וחרקים

בנוגע לקדושת וטהרת בני ישראל מיתר העמים, מפרטת התורה את סימני בעלי החיים הכשרים המותרים באכילה: **"מפרטת פרסה ושוסעת שסע"** – בהמה בעלת פרסה, ושפרסתה סדוקה לכל אורך גובהה; **"מעלת גרה"** – שדרכה להעלות את המזון שנכנס למעיה כדי ללעסו שוב לשם עיכול נוסף.

התורה מקפידה למנות גם את בעלי החיים שיש בהם רק אחד הסימנים (להזהיר מפני אכילתם, אף שיש בהם אחד מסימני הכשרות). ואלו הם: הגמל, השפן, הארנבת והחזיר.

כל אלו, ואחרים שאין בהם סימני הכשרות האמורים, אסורים באכילה ופגריהם טמאים ומטמאים.

(גם בעלי החיים המותרים חייבים כמובן בשחיטה כשירה, וטעונים הכשרת בשרם קודם אכילתו).

סימני הכשרות לנבראי המים הם הסנפיר והקשקשת. ומונה התורה גם את בעלי הכנף האסורים: הנשר, אני".



מארז ניגוני חב"ד



מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!

4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

סימני הכשרות בעבודת האדם

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הבחנה בין טהור לטמא

לקראת סיום פרשת 'שמיני' מפרטת התורה את סימני הבהמות והחיות המותרות באכילה ואת אלה שנאסר עלינו לאכלן: "כל מפרסת פרסה ושוסעת שסע פרסות, מעלת גרה בבהמה אותה תאכלו". מכיון שכל פרט המובא בתורה, לשון הוראה, יש בו כדי להורות ולהאיר את דרכנו בעבודת ה', הרי שעלינו להפיק הוראות גם מענין האכילה שהוא דבר יום ביומו. העובדה שדבר המאכל המתעכל בפנימיות האדם והופך להיות דם מדמו ובשר מבשרו, מלמדת אותנו את אחד מטעמיה של מצות הכשרות – איסור אכילת בעלי חיים שאינם כשרים מגונן על האדם מפני ספיגת תכונותיהם השליליות.

ובפנימיות התורה מבואר בהדגשה כי בעבודתו הרוחנית, נזקק האדם, גם כשמתעסק עם הדברים המותרים, ליכולת ההבחנה בין 'בהמה כשרה' ל'בהמה טמאה'. ה'בהמה' שבקרבתו היא הנפש הבהמית הקשורה ועוסקת בדברים גשמיים: אכילה, שתייה, שינה ויתר צורכי הגוף. ובכל אלה יכולה הנפש הבהמית להיות 'בהמה כשרה'. היינו, כאשר עיסוק זה בצורכי הגוף נעשה לשם שמים, על פי התורה, כדי לעבוד את ה'. אולם יש והיא עלולה להתדרדר למצב של 'בהמה טמאה' – שעה ששוכח האדם על יעודו ותכליתו להאיר את העולם. אזי פוסקים הענינים הגשמיים מלשמש אצלו כלי לעבודת ה', ואף מפריעים לכך. לעתים ניתן להבחין בקלות בין שני סוגים אלה, אך כאשר לובש יצר הרע אצטלא (תחפושת) של קדושה, אזי יש צורך ב'סימנים' מיוחדים המסייעים להבחין בתרמית.

סימני התורה המאפיינים את הבהמה הטהורה, "מפרסת פרסה" ו"מעלת גרה", מכוונים הם ומדויקים בתכלית, הן בנוגע לאכילת האדם הגשמית והן בנוגע לעבודתו הרוחנית. תכונות אלה נחוצות גם בעבודת ה'.

מפרסת פרסה ושוסעת שסע

ענינה של הפרסה הוא ההבדלה בין הבהמה לארץ. כך גם בתבנית נפש האדם ישנה 'פרסה' שמבדילה, באופן טבעי, בין הכוחות הרוחניים של האדם (שכל ורגשות) לבין הדברים הגשמיים כאכילה ושתייה. למשל, שלא כבלימוד תורה או תפילה בהם מושקעים מחשבה ורגשות, הרי כשאוכלים ושותים מפרידה 'פרסה' בין רוחניותו של האדם לבין עיסוקיו הגשמיים.

אומרת התורה, שאף על פי כן צריכה 'פרסה' זו להיות 'שסועה'. כלומר: אף שעל פי טבע יש צורך בהבדלה בין הרוחניות לבין הגשמיות, שהרי תפקידו של היהודי להיות מעל הטבע, בכל זאת חובה עליו להשאיר 'שסע' שיאפשר לאור הנפש לחדור לתוך הגשמיות. כאשר הגשמיות מחוברת לרוחניות, באופן שהאדם מרומם את עניניו הגשמיים לעשותם כלי שבאמצעותו הוא משרת את הקב"ה – סימן שעבודתו טהורה.

דבר נוסף שניתן ללמוד מ'מפרסת פרסה' הוא, שההליכה על הארץ (ההתעסקות בעניני העולם) צריכה להתפצל, כמו פרסה שסועה, לשני כיוונים בעת ובעונה אחת: "ימין מקרבת ושמאל דוחה".

אדם עלול לנקוט קו של 'ימין מקרבת' וללכת רק לאורו. כשהוא רוצה לקרב יהודים לתורה, עלול הוא לחשוב כי יש לוותר פה ולוותר שם, כדי 'לקרב' את

התורה אל האנשים. גישה זו היא היפך הוראת התורה! שכן על האדם להיות מתלמידיו של אהרן: "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" – היינו לקרב את הבריות אל התורה ולא את התורה אל הבריות.

על כך אומרים לו, שסימן הטהרה הראשון הוא 'מפרסת פרסה' – עליו לפעול תמיד בשני הקווים, גם ב'מין מקרב' וגם ב'שמאל דוחה'. אמנם, בכל ענין וענין לגופו, היינו, שבמקום ובענין שצריך לקרב – מקרבים, אך בו זמנית, כאשר צריך לעמוד על הוראות התורה – אין מוותרים. כמובן, באופן של אהבת ישראל ובמאור פנים, אך עם זאת בתוקף ונחישות ללא פשרות.

מעלת גרה

לימוד אמיתי הוא בעיקר ענין של הפנמה ופנימיות. אין די בקריאה שטחית ובצבירת ידע מרובה כמטרה לעצמה, אלא, על דרך ענין העלאת גרה, יש לחזור שוב ושוב על החומר הנלמד כדי לעכלו היטב. ענין יסודי וחשוב זה נדרש מכל אחד ואחד לפי ערכו. על האדם להתייגע בלימודו עד שיחלחלו הדברים וייספגו אט אט בשכלו,

ברגשותיו ועד שיבואו לידי ביטוי באורחותיו והתנהגותו בחיי המעשה. גם בנוגע לצרכים הגשמיים שבעניני הרשות, אין להסתפק בבדיקה אחת של הדברים, כי אם לחשוב שוב ושוב, לברר ולבדוק, האם דבר זה נכון והאם נכונה דרך ההתעסקות עמו, ורק אז אפשר וצריך לגשת לעשותו.

סימני הכשרות על פי המסורת

הוראה נוספת יש להפיק מסימני העופות. הכלל בעופות הוא שאין מסתמכים על הסימנים בלבד, אלא צריכה להיות מסורת ברורה שעוף זה כשר הוא. וההוראה מכך שאסור לו לאדם להסתמך אך ורק על שכלו האישי (באשר יכול הוא ללמוד תורה, לדעת הכל, ועם זאת להידרדר לשאול תחתית). דרושה **מסורת** – פירוש התמסרות אל רב המוסר את התורה כפי שקיבלה מרבותיו. זו הדרך הנכונה שלאורה אפשר ללכת לבטח בעבודת ה'.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת")

על-פי 'ליקוטי שיחות' כרך א')

The screenshot shows the Tanya website interface. At the top, there's a navigation bar with links like 'התחדשנו!', 'בואו לבקר', and 'באתר המשודרג'. Below this is a large video player showing a Torah lesson with a man in a black hat and white beard. To the right of the video is a calendar for the month of Tishrei 5781. Below the video are several smaller video thumbnails with titles like 'אבות המעשרים - חלק 1', 'אבות המעשרים - חלק 2', and 'אבות המעשרים - חלק 3'. A QR code is also visible on the right side of the page.

התחדשנו!
בואו לבקר
באתר המשודרג
www.tanya.com

חסידות על הפרשה שמיני

התורה – בעלת הבית על העולם

זאת החיה אשר תאכלו (יא,ב)

היה משה אוֹחוֹז בַּחִיָּה וּמֵרָאָה אוֹתָהּ לְיִשְׂרָאֵל... אֶף בְּשָׂרָצִי הַמִּיִּם... וְכֵן בַּעוֹף... וְכֵן בְּשָׂרָצִים (רש"י)

נס מיוחד במינו היה כאן, שלא מצאנו כמותו אלא בתיבת נח: בהמות, חיות, עופות, דגים ושרצים – כולם נקבצו (א) למקום אחד, (ב) למדבר, שאינו מקום יישוב.

ובכל זאת רש"י אינו מדגיש את ההפלאה שבנס זה, אלא הוא מציגו כאילו היה אירוע טבעי. וטעמו ונימוקו עמו: הלוא הדבר היה נחוץ לצורך לימוד התורה (כדי להקל על בני ישראל להבין היטב את הלכות התורה). ומכיון שהתורה היא בעלת הבית על העולם, אין פלא שהיא מסוגלת לשדד את מערכות הטבע, והדבר אינו מעורר התפעלות מיוחדת.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת שמיני תשל"א)

להוסיף ולהתעלות פרשת שמיני

השבת שבה קוראים את פרשת שמיני נקראת 'שבת פרשת שמיני', ובשם זה עצמו יש הוראה בעבודת הבורא:

שביעי – הוא יום השבת, שמצד אחד הוא **שלימות** הבריאה, ומצד שני הוא אחד מ'שבעת ימי ההיקף', דהיינו **חלק** מהבריאה.

שמיני – רומז לדרגה שלמעלה ממציאות העולם. שבת פרשת שמיני אומרת לנו כי גם מי שזכה להגיע לשלימות של 'שביעי', עליו להוסיף ולהתעלות לדרגה שלמעלה מהגבלות העולם לגמרי – 'שמיני'.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת שמיני תשמ"ג)

בקרר אותנו באתר
www.tanyaor.com
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התקרא

עודה ראשונה לנפש

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

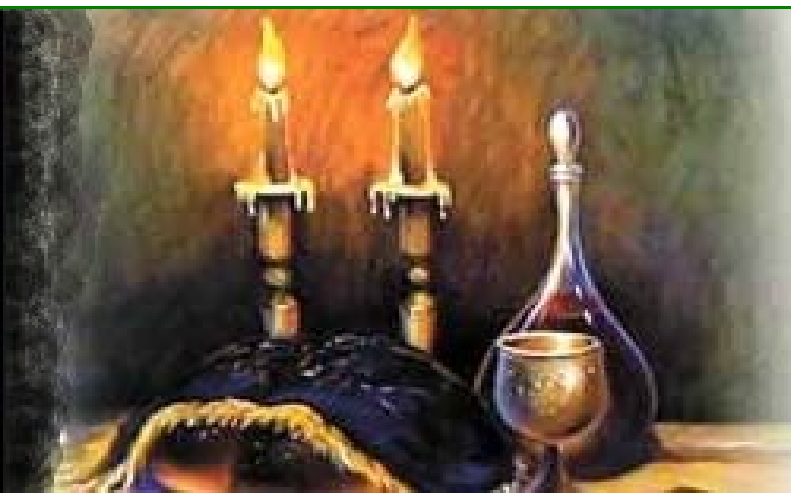
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com



הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:28	17:15	י-ם
18:30	17:31	ת"א
18:30	17:22	חיפה
18:31	17:33	ב"ש



נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון